

MŪSU LIE TU VA

NOSSA LITUANIA

Caixa postal 4421
01000 São Paulo, E. S. P.

Director responsavel
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO.

Redator: JONAS KIDYKAS

Adm.: JONAS BRUŽIKAS

919

Metinė prenumerata: 25,00 Kr.

Vienas numeris: 0,50 cts

NR 23 (1245) XXIV. 1972 M. BIRZELIO-JUNHO 8. R. JUATINDIBA, 20; 03124 SÃO PAULO, ESP. TEL. 273-03-38

PASAULYJE

SOV. RUSIJA. Sov. teleqramų agentūra TASS paskelbė, kad Ukrainoje arti Charkovo nukritęs didžiulis keleivinis lėktuvas. Visi keleiviai ir įgula žuvę. Tai bene pirmas kartas, kad Sov. Rusijos spauda tokią nelaimę paskelbia. Nors ir buvo kitų tokių nukritimų, spauda tylėdavo.

MASKVA. Titas vel herojus! Po 24 metų niekinimo, puolimų, apšaukimų komünizmo išdaviku, Jugoslavijos prez. Tito šiomis dienomis nukeliavo Maskvon, sutiktas kaip herojus, šlovinamas, aukštinamas. Kodėl šitaip pasiekeitė Maskvos ponų nuomonė? Tito ir paskutiniaisiais metais, rodos, nieko tokio gero nepadarė Maskvai, už ką būtų vertas tokių pagyrimų. Kas supaisys komünistinio proto šokinėjimus?

MASKVA. Brežnevas džiaugiasi ir viešai giria savo pokalbius su kapitalistinės Amerikos prezidentu Niksonu, nors ir sako, jog abiejų pažiūros į Vietnamo karą ir žydų bei arabų krize tebesiskiriančios. Jis turėjo laimėti ką nors didesnio iš Niksono, jeigu džiaugiasi jo apsilankymu ir sutartimis.

IZRAELIS. Minėdamas penkmetį nuo paskutinio laimėto karo su arabais, Izraelio užsienio reikalų ministras pasakė, jog jo vyriausybė galėtų sugrąžinti arabams 98 procentų užimtųjų žemių. Negrąžins tik arabų zoną Jeruzalėje ir Golan aukštumas, nuo kurių arabai dažnai apšaudydavo Izraelio kolonijas.

ARABAI nenori apie tai nė kalbėti. Jie vis tebegraso karu atsiimti visas žydu užkariautas žemes ir net pačią žydų respubliką sunaikinti.

ČILĖ. Komünizmui labai pataikaujančio prezidento Allendės valdoma Čilės darbininkų sąjunga

Centralinėn valdybon rinkimus laimėjo Krikščionių Demokratų partija. Iki šiol tas Centras visada buvo valdomas komünistų ir socialistų. Bet dabartinė tų partijų valdžia, matyt, taip labai įkyrėjo darbininkams, kad jie ėmė ir atidavė balsus už krikščionių demokratų kandidatus. Iš viso, iki birželio 5 dienos buvę paduota 319.509 balsai. Iš jų krikščionims demokratams teko 118.696 balsai, komünistams 78.064; socialistams 73.603 balsai. Komünistai tų skaičiu nenori pripažinti. Ar komünistams patikaujanti valdžia rinkimus pripažins, ar panaikins, dar nežinia. Bet jei nepripažintu, tai juos stebėjusių korespondentų nuomone, valdžia pasielgtų neteisingai, nes krikšč. demokratų laimėjimas esąs labai aiškus.

K U B A. Diktatoriui Castro vis ne siseka pakelti cukraus derlių, kurs ir šiemet būsis žymiai mažesnis negu buvo užsimota užauginti.

EGIPTAS. Čia smarkiai kylas nepasitenkinimas Sov. Rusijos politika. Ypač erzina egiptiečius gausių Rusijos karininkų išulumas ir kišimasis į krašto vidaus reikalus.

KOMÜNISTINE KINIJA užpirko nemaža kiekį cukraus Brazilijoje ir zada ateityje pirkti dar daugiau.

BRAZILIJA

Brazilijos valstybinis bankas įsteigė savo skyrius Paryžiuje, Prancūzijoje ir Portugalijos sostinėje Lisabonoje.

DIDELIS DERLIUS laukiamas kone visoje Brazilijos teritorijoje šiais metais. Jis būsiąs 15-20% didesnis už pernykštį.

POŽEMINIO TRAUKINIO "METRO" darbai S. Paulo mieste vyksta labai sparčiai. Dalis jo pradės

jau šių metų pabaigoje.

MEDICINOS MOKSLININKŲ sužavimas įvyks S. Paulo mieste liepos mėnesį. Mokslininkai atvyks iš visų pasaulio kraštų. Kongresas atidaryti pakviestas S. Paulo gubernatorius Laudo Natel.

BRAZILIJOS APSKRIČIŲ (Municipal) rinkimai bus šių metų lapkričio 15 dieną. Valdžios partija ARENA ir opozijos MDB pradėjo priešrinkiminę agitaciją.

RASTI NAUJI NIKELIO KLODAI Piauí valstybėje, São João apskrityje. Tai paskelbė Brazilijos spauda.

PENKTASIS PALKO KONGRESAS

Prel. P. Ragažinskui pakvietus, Sanpaulo lietuvių organizacijas ir paskirus asmenis, po keletos pasitarimų, sudarytas Pietų Amerikos Lietuvių Kongresui rengti Komitetas. Išrinkti: pirmininku prel. P. Ragažinskas, vicep. kun. Pr. Gavėnas ir p. Jonas Bagdžius, sekretoriu Algirdas Idika.

Geg. 11 dienos posėdyje sudaryta propagandos bei informacijų komisija, kuri pradėjo savo darbą, paduodama šias informacijas.

Anksčiau pristatytas kongreso darbų projektas: a. Kongreso tikslai, b. darbo komisijos; 1. programos, 2. nakvynių, 3. transporto, 4. spaudos-propagandos, 5. protokolo ir ceremonialo, 6. vaišių, 7. meno, 8. jaunimo, 9. ekskursijų, 10. finansų. Tame pat posėdyje aptarta ir priimta:

-kongreso metas ir vieta: São Paulo, 1973 m. vasario 22-25 dd.

-organizuoti spaudos, propagandos bei informacijos komisiją, kuriai tektų rūpintis peticijų, memorandumų bei rezoliucijų tekstų parengimu;

(Nukelta į 10 psl.)

PAVERGTOJ LIETUVOJ

PAŽEIDŽIAMOS ŽMOGAUS TEISĖS LIETUVOJE

S. Kudirkos atvejais išryškino žmogaus teisių pažeidimus

Yra labai daug atvejų, liudijančių kaip grupiai yra pažeidžiamos žmogaus teisės Lietuvoje. Čia paduodame tik porą vėlesniųjų metu atsitikusių tokių pažeidimų.

Erdvių tyrinėjimo įstaiga Amerikoje-NASA-paskelbė per Amerikos balsą, jog norintieji gauti astronautų nuotraukas su jų parašais, gali parašyti jiems laiškas ir gaus. Viena Lietuvos mokinė tai ir padarė. Pasiuntė laišką Apolo 15-jo astronautams, tikėdamasi jų atvaizdo su parašais. Bet jos laišką perėmė policija-cenzūra. Ją pašalino iš mokyklos; policija tardė, spauda niekino ją ir puolė. Kur ir ką ji veikia šiandien — nežinoma. Tai pažeidė Rusijos pasirašytą Žmogaus teisių sutartį, 12-tą straipsnį.

DVIEM VYSKUPAM neleidžiama atolikti savo sventas ganytojo pareigas. Jie laikomi namu areste, nors jie i politika neikada nesikiso.

Kalejimu nubausti trys kunigai uz patikrinima, ar vaikai zino katekizma, kai nori priimti Pirmą Komunija.

Is sunkiuju darbu stovyklu grize Lietuvon kunigai negauna leidimo ne misias laikyti. Ar tai pasaulines valdzios reikalas, jei Lietuvoje Baznycia atskirta nuo valstybes?

KODEL JAUNI ZMONES, noredami baznycioje susituokti turi slapstytis, i kelinta parapija keliauti, kur ju niekas nepazista? Todel, kad partija ir policija kabinejasi, is geresniu darbu pasalina tik uz tai, kad baznycioje susituoke.

• Dailininkas Antanas Rūkštelė, su kakęs 65 metų amžiaus, laimėjo konkursą, paskelbtą laikraščio "Laisvi Lietuva" ir "Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio" už paveikslus, mininčius 30-ties metų sukaktį Lietuvos laisvės kovų su okupantu.

• Kun. Antanas Rubšys, dėstęs universitete New Yorke, gilina šv. Rašto ir hebrajų kalbos studijas Izraelyje.

Meksikos Operos teatre "Madame Butterfly" Pinkertono rolę dainavo tenoras Vitas Gruzdis iš New Yorko. Pasikalbėjime televizijoje minėjo esąs lietuvių kilmės, papasakojo apie Lietuvą ir lietuvius.

• Romoje gyvena ir dirba Algirdas ir Vanda Žemaičiai. Su savo penkiaisiais vaikais jau ketveris metus ten gyvena. Tarnauja Jungtinių Tautų žemės ūkio padalinyje ir dažnai keliauja po Aziją ir Afriką.

• Seinių apskrityje, dabar Lenkijos teritorijoje, yra 9 pradžios mokyklos, kuriose dėstomoji kalba yra lietuvių. Mokosi 523 mokiniai, o dar 248 lanko mokyklas, kuriose lietuvių kalba yra dėstoma kaip atskiras kursas.

Lietuviškos mokyklos veikia Vidugiriuose, Burbiškėse, Pristavonyse, Navininkuose, Vaitakiemyje, Valinčiuose, Zvykeliuose ir Punske.

• Šveicarijoje mirė 82 metų amžiaus dr. Gotlibas Studerus, Nepriklausomybės metais dėstęs vokiečių kalbą Vytauto Didžiojo universitete.

Miunsterio universitete Vokietijoje dėsto dr. Kęstutis Šalkauskas, matematikas, iš Kanados ir dr. Albertas Gudaitis, chemikas iš JAV.

LIETUVIAI PASAULYJE

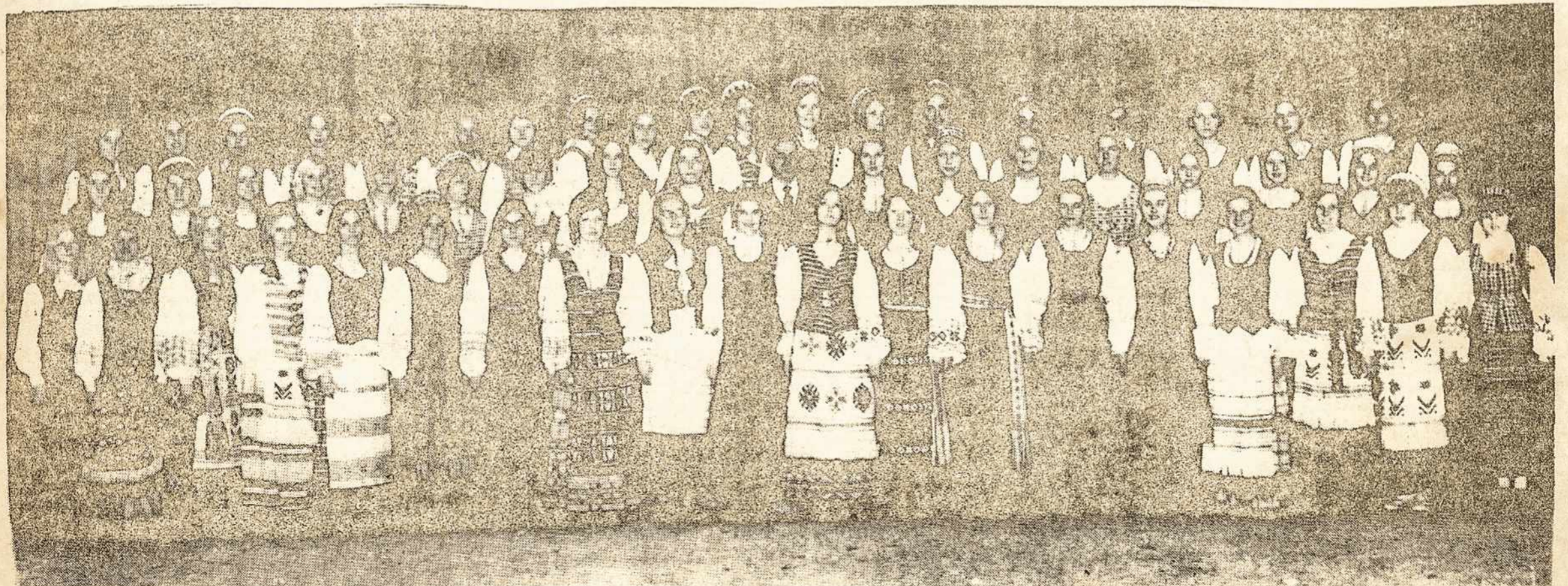
• Argentinos "La Prensa", tarp kitų inžinierių paminėjo inž. Petra J. Bačkį, sukūrusį projektą statybai Antartikoje.

• Antanas Miceika, gyvenęs New Yorke, savo 3.000 lietuviškų knygų knygyną padovanojo tėvų pranciškonų globoje statomam Kultūros Židiniui.

• Jau 20 metų Fordhamo universitete, New Yorke, dėsto lietuvaitė dr. Rūta Vitkus, per kurios rankas

perėjo 65 studentai, gavę magistro laipsnį, ir 26 išgijo doktoratus biologijos srityje. Šiuo metu dr. Vitkus yra Biologijos instituto direktorė. Daug savo laiko pašvenčia ir studentams, kurie nori pasikalbėti apie savo rūpesčius ir problemas.

• Australijos Lietuvių Bendruomenės Canberros apylinkė išleido Putino laiškus seseriai, rašytus iš Lietuvos Australijon.

Hamiltono mergaičių choras Aidai, su pasisekimu koncertavęs Kanadoj ir Amerikoje, balandžio 15 atvyksta į New Yorką ir

čia koncertuoja Richmond Hill aukštesniosios mokyklos salėj. Chorui vadovauja solistas Vaclovas Verikaitis.

**SUSIDEGINIMAS KAUNE:
UŽSILIEPSNOJA NAUJI PROTES.
TAI LIETUVOJE!**

Maskva, gegužės 21 d. - Šiandien Maskvos neoficialūs šaltiniai pranešė apie vėliausius pasipriešinimus sovietų okupuotoje Lietuvoje. Sekmadienį, gegužės 14 d., apie pietus, Kauno Muzikos Rūmų parke, Romas Talanta apsipylė savę gazolinu ir bandė susideginti. Talanta 20 metų amžiaus katalikas, fabriko darbininkas ir vakarinės mokyklos mokinys, mirė ligoninėje 12 valandų vėliau. Talanta tai padaręs, šaltinių pranešimu, protestuodamas prieš Lietuvos politinę padėtį. Vietinis komunistų laikraštis, "Kauno Tiesa", pranešė, kad patikrinus Talantos asmeninius reikmenius surasta, jog jis buvo protinei susirgęs ir vartojęs narkotikus. Toks "Kauno Tiesa" pareiskimas nėra stebinant, kadangi tokie kaltinimai dažnai kreiptami tiems, kurie pasipriešina Sovietų režimui. Pastebima, kad Sovietų Sąjungoje narkotikų vartojimas beveik neegzistuoja.

Ketvirtadienį, po Romo Talantos laidotuvių, tūkstančiai lietuviško jaunimo apsipylė Kauno gatvėse šaukdami "Laisvės, laisvės, laisvės!" ir "Laisvės Lietuvai!"

Juos pasitiko Kauno milicija. Kauno gatvėse įvyko mūšis. Jaunomenė miliciją apmėtė akmenimis ir pagaliais bei padegė kelis gaisrus. Vienas milicininkas žuvo, kitas sunkiai sužeistas ir nuvežtas ligoninėn. Penktadienį Kaunan iššaukti taip vadinami "vidaus kariuomenės daliniai". Turimomis žiniomis, šeštadienį Kauno mieste buvo ramu.

Skelbiama, kad šimtai jaunuolių suimti. Nėra tikslų informacijų, kiek demonstruojančių tarpe buvo sužeistų ar žuvo.

Šiuo metu milicija saugo tą vietą kurioje susidegino jaunas Talanta. Mestos ant tos vietos gėlės pašalintos.

Žinios apie Talanto susideginimą ir tolimesnius protestus buvo perduotos telefonu iš Kauno į Maskvą. Ryšiai šiuo metu sunkesni, kadangi ryšininkams gresia mirtinas pavojus.

Kaunas, antras savo didumum miestas Lietuvoje /gyventojų skaičius 400.000/, jau kurį laiką esąs politinei ir religinei represijai pasipriešinimo centras.

Kovo mėnesį Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui nusiųsta 17.000 parašų peticija, kuria protestuojama prieš religines represijas

jas sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Tokios vėliausios, mus pasiekusios žinios apie padėtį Lietuvoje. Dar nepatikrintos žinios:

1. Kauno miestas uždarytas sovietų saugumo dalinių.
2. Kauno miestan nuskraidinti sovietu parašiotininkai atstatyti tvarką.

ELTA.

Iš čia pateikiamų žinių matoma, kokia tragiška esanti padėtis Lietuvoje. Mūsų, laisvėje esančių lietuvių pareiga yra tuojaus pat griebtis individualios ir jungtinės akcijos!

**ATVERKIME ŠIRDIS IR
NEUŽDARYKIME
DURIS**

Tautos kamienui rūpi, kad išėivija ko ilgiau tęstų kultūrinės medžiagines bei moralines jo tradicijas. Tačiau nutautimas išėivija tolydžiai tirpdo. Nepriklausomai besitvarkanti tauta turi priemonių padėt išėivijos vadovams nutautimą šiek tiek sulaukyti. Bet pačiam kamienui patekus kitos tautos stiprion įtakon, išėivija pasidaro dar abejingesnė savo tautybei. Taip atsitiko rusiškiems bolševikams pasiglemžus Lietuvą. Bet šiuo atveju išėivija turėtų dar labiau susirūpinti savo kaminu ir jam padėt atsispirti prievartai. Deja, nutrūkus gyviems santykiams su tauta, išėivijos masė, sparčiau nutausta. Atsivežusiam lietuvių iš tėvynės ir jos atminimais tebe gyvenančiam senimui lietuvių lieka brangi, bet jaunimas tampa neatsparus svetimoms įtakoms. Lietuvių lieka jam tik kaip kilmės žymė.

Tai yra keista. Tuo būdu juk atsisakoma savų interesų. Mūsų gyvenamuose kraštuose niekas neverčia išsižadėti lietuvių. Priešingai, tautinių mažumų teisės gina išėiviją nuo prievartinio nutautinimo. Be to, brazilų tauta yra bešališka tautinėms mažumoms, o kai kuriais atvejais ir jas pagloboja. Tai suprantama. Juk tautybė yra tėvų palikimas. Kultūringa tauta nesikesina tokį brangų palikimą iš paveldėtojų išplėsti. Lietuvių, kalba, kultūra, papročiai yra dyasinio pobūdžio lobis, kurs turėtų būt branginamas bent panašiai, kaip brangiama medžiaginius palikimus. Medžiaginis palikimas vargą vargant yra parama, o pertekliuje gyvenantiems virsta besote prabanga. Dvasinis gi palikimas visiems vienodas -- tai kultūrinio bei in-

telekto ugdymo priemonė. Vieni palikėjų tai supranta, bet neįstengia tos idėjos išskirti palikuonims, o kiti to ir nebando, įsitikinę, kad išėivių nutautimo sulaukyt neįmanoma. Ir vieniems ir kitiems reikalinga pagalba ir paskatinimai. Tai gali duoti organizacijos, ir jų vadovai. Eilinės, siaurų tikslų organizacijos tenkinasi burti ir veikti tuos lietuvius, kurie pritaria jų tikslams. Brazilijos Liet. Bendruomenės pareiga yra burti visus lietuvių kilmės piliečius. Bet masei tikinti, jog lietuvių jai yra svarbi, reikalinga talka visų organizacijų, paskirų visuomenininkų ir visų lietuvių dar tebejauniančių lietuviškos širdies plakimą. Tik su tokia talka naujai išrinktoji Bendruomenės Taryba su visais savo organais gali bandyti tirpdyti lietuvių kaus-tančius ledus.

NUO KO PRADETI?

Pirmiausias Bendruomenės darbas yra sužinoti, kiek mes dar turim lietuviškai jauniančių lietuvių. Tam reikia tuojaus pat praveisti registraciją. Tai bus didelis darbas. Jam reikalinga registratorių kantrybė ir pasišventimas, o registruojamųjų, t.y. visų lietuvių nuoširdus atvirumas pasisakyti jog yrainori būti laikomas lietuviu. Reikia atsikratyti registracijos baimės. Jineturi jokių politinių tikslų. Registracija pravedant, norime tik sužinoti lietuvių skaičių, paraginti juos bendrauti su lietuvišiais, paskatinti remti lietuvišką kultūrą, tėvynės laisvės kovą ir teikti medžiaginę paramą vargstantiems lietuviams čia pat, mūsų tarpe.

Tie tikslai yra bendri visiems lietuviams. Bet jiems atlikti reikalinga turėti ir išteklių. Bendruomenės pareiga rūpintis visais lietuvišiais, visų gi lietuvių pareiga yra tuos darbus remti, paaukojant kas kiek gali, nes privartos nėra ir negali būti. Tos lietuvių sudedamos aukos bendram reikalui, pagal PL Bendruomenės nuostatus, yra vadinamos LIETUVIŠKO SOLIDARUMO ĮNAŠU. Todėl lietuvių nepasigailėkit vieno kito kruzeiro tam solidarumo įnašui. Juo parodysit, kiek nuoširdžiai jūs tikrai norit būti gyvais lietuviškos visuomenės nariais. Todėl kai registраторiai pasibels į jūsų duris, atidarykit jas, nuoširdžiai priimkite ir suteikite prašomų žinių apie save, ir pridėkit savo auką, tą nedidelę sumą, kurią šiomis dienomis nustatys Bendruomenės Taryba. Kas ne-

(Nukelta į 9 psl)

MEILĖ UŽ MEILĖ

Vaikinas susipažįsta su mergaite, draugauja, grožisi viens kitu, įsimyli, apsiveda, sugina vaikučius. Visus bendro gyvenimo ir vaikų augimo darbus, sunkumus, aukas savitarpė meilė padaro pakeliamus ir net malonius. Jiedu jaučiasi laimingi, vienas kitą labai vertina ir stengiasi palaikyt tą meilę ir ją padidinti įvairiausiais būdais: švelniais žodžiais, dovanomis, gestais, veiksmais... Iš viso, kuo didesnė, nesavanaudiškesnė ir tyresnė yra meilė, tuo laimingesni jaučiasi vedusieji, sužadėtiniai, draugai. O nesant meilės, tarpusavio santykiai, sunkumai, darbai tampa sunkūs, nepakeliami, šalti.

Tas pat atsitinka ir su žmogaus santykiais su Dievu. Be meilės, Dievo įsakymai ir kiti jo parėdymai atodo sunkūs, nepakeliami našta. Gyva didelė Dievo meilė visa tai daro lengva, malonu ir savos meilės padėdymu Dievui.

Dievo meilei sužadinti, palaikyti ir išvystyti labai padeda garbinimas Švenč. Jėzaus Širdies. Nuo senų amžių širdis yra meilės ženklas, ji tai stipriau, tai greičiau plakdama, labiausiai dalyvauja žmogaus meilės jausmų prasiveržimuose. Ir Jėzaus žmogiškoji širdis dalyvavo visuose Kristaus, tikro žmogaus ir tikro Dievo meilės bangavimuose. Ji plakė, daužėsi, džiaugėsi ir liudėjo kentėjo, o ir dabar ji dalyvauja danguje Jo laimėje. Todėl ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIS YRA SIMBOLIS-ŽENKLAS IR GYVA IŠRAISKA GEROJO DIEVO SŪNAUS JĖZAUS KRISTAUS MEILĖS MUMS. ŽMONĖMS.

Prisimenant ir įsivaizduojant Jėzaus Širdį, žiūrint į Nukryžiuotąjį su perverta širdimi, yra lengviau sužadinti dėkingumą Jėzui, pasitikėjimą jo meile. Tada imam ir mes norėti **ATSILYGINTI UŽ JO MEILĖ** **ATSILYGINTI UŽ SAVO IR KITŲ JAI PADARYTUS ĮŽEIDIMUS**, nusidėjimus, abejingumą, šaltumą ir net paniekas. Ryžtamės darbuotis ir aukotis, kad Jėzus būtų mylimas, kad Jo tiesos, malonės ir meilės karalystė išgalėtų mūsų, kitų šeimos narių ir visų žmonių širdyse. Mes pradedam trokšti Jėzų aukštinti, garbinti mylinčią Jo Širdį.

Jėzaus Širdies garbinimo sąjūdžiai, kaip pav. Maldos Apaštalavimas, visa tai įjungė į tam tikras išorines formas, maldas ir praktikas. Tai paskirų asmenų, šeimų, parapijų, tautų ir visos žmonijos pasiaukojimai dieviškai Jėzaus Širdžiai; tai pirmieji mėnesių penktadieniai ir sekmadieniai su atsilyginimo Komunijomis; tai kasdienis savęs paaukojimas. Svarbiausia gi yra norėti ir daryti visa geriau pažinti, melstis, darbuotis, kentėti, aukotis ir gyventi mūsų širdžiai taip lengvai prieinamoj Jėzaus Širdies meilėje. **Ta MEILĖ YRA DIDŽIOJI GARANTIJA**, kad mes būsim laimingi ir pajėgsim gyventi Dievo ir žmonių meilėje, bei pajėgsim atlikti visas savo pareigas. Ši penktadienį, švėsdami Jėzaus Širdies Šventę, ir per visą šį jai skirtą birželio mėnesį, pagalvokim apie tai rimčiau.

P. D.

1934 m. liepos 1 dieną, mūsų tauta iškilmingai paaukota Švč. Jėzaus Širdžiai. (Red.)

APIE ATVYKSIANČIUS AMERIKIEČIUS

Prof. Dr. J. Stukas — 1971

Bene bus pirmas kartas, kad 50 Amerikos lietuvių drauge lanko P. Ameriką ir joje gyvenančius lietuvius. Kas tą ekskursiją surengė? Kas per žmones atvyksta? Ko jie nori? Šiame ir kituose ML numeruose pasistengsim supažindinti su laukiamaisiais svečiais.

Pradedame su tos ekskursijos rengėju ir vadovu profesoriu, daktaru Jokūbu Stuku. Jis gimė Amerikoje, Newarke, N:J. prie Naujorko, darbininkų šeimoje. Tėvai kalbėjo su vaikais tik lietuviškai ir visi keturi sūnūs gražiai kalba lietuviškai. Jokūbas Stukas veržėsi į mokslus, 1965 m. įsigijo filosofijos daktaro laipsnį ir yra Seaton Hall Universitete. 16 metų būdamas pradėjo lietuviška radijo pusvalandį, 1941 metais rugpj. 2 d. ir jį tebetęsia iki dabar. Pusvalandis vadinamas "Lietuvos atsiminimai" ir yra lietuvių labai mėgiamas.

J. Stukas yra ir „Lietuvos Vyčių“ organizacijos pirmininkas, įkūręs "Rūtos" radijo moterų ansamblį, dabar virtusį mišriu choru. Jis vedė lietuvaitę Loreta Kaselytę, kuri jam talkina veikloje. (Bus daugiau)

VINCAS PIETARIS

ALGIMANTAS

ALF. D. PETRAITIS

Tėvuli, kaip tu padarai, jog pas tavę visados išeina puikios dainos?

A6/72

Senis nieko neatsakė, tik paėmė kankles ir rankas.

Jr pasklido dabar sunis skirtinga gaida. Buvo tai ypatinga daina. Visi susimąstė klausėsi...

TIK STAIGA nežmogišku balsu iš piilies bėgdamas rėkė kariškis:

UŽ GINKLŲ!
UŽ GINKLŲ!
GUDAI UŽPUOLĖ!

O - BODE - AJUDANTE

Uma estória folclórica lituana, traduzida p. Nelson Bagdžius, 12 anos.

Morava um velho e tinha uma filha. E o velho se preparava para ir a um casamento e foi-se lavar numa lagoa. E veio um lobo.

- Velho, velho, eu vou te matar!

O velho se assustou e disse:

- Não me mates, eu te dou a minha filha.

- 'Tá bom, - falou o lobo - eu venho busca-la.

O velho foi para casa e começou a chorar, mas ele tinha um bode. O bode perguntou:

- Por que, velho, choras?

- Por que não devo chorar, se prometi minha filha pro lobo dar.

- Não faz mal - disse o bode, - Só me prendas numa carroça e põe su filha num saco, deitea na carroça, enches de capim, e vamos.

O velho fez o que o bode mandou. E assim partiram. Encontraram uma Alcatéia. Os lobo perguntaram:

- Bode, bode, rei, onde vai você?

- Pelo caminho cortei capim.

- Você viu o que a nossa moça está fazendo?

- Sentada na cama, ela está bordando um lenço de seda.

E os lobos correram para lá. E o bode continuou a viagem. Encontraram outra alcatéia, e êles perguntaram:

- Bode, bode, rei, onde vai você?

- Pelo caminho catei capim.

- Você viu o que a nossa moça está fazendo?

- Sentada na cama ela está tecendo.

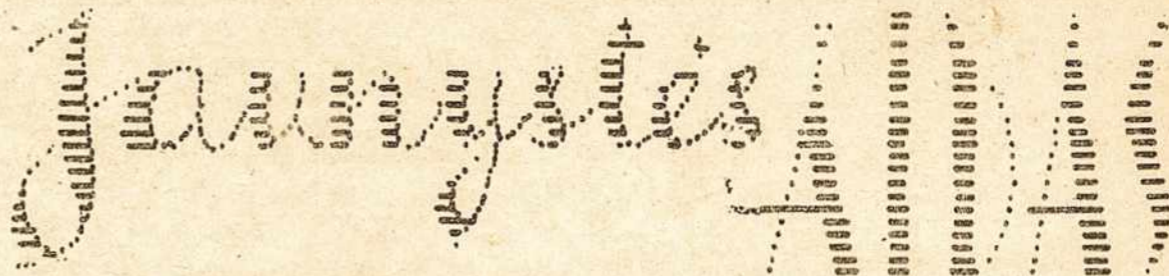
E os lobos correram para lá. E o bode continuou a viagem, e encontrou a 3a alcatéia.

- Bode, bode rei, onde você vai?

- Pelo caminho catei capim.

- Você viu que a nossa moça esta fazendo?

- Sentada na cama fazendo tricôt.

ANIVERSÁRIOS - BIRŽELIO MĖNESIO GIMTADIENIAI

- 2 - Rosely de Camargo
- 6 - Fernanda Musnickis
- 6 - Roberto Dovydauskas
- 6 - Danutė Silickas
- 27 - Anilėlia Ermonaitis
- 13 - Mārio Ramoška
- 15 - Jonas Silickas
- 18 - Antanas Musteikis
- 21 - Jōao Tininis

Os lobos correram para lá. O bode chegou a beira do rio. E pediu para o barqueiro atravessa-lo. O pessoal pegou-o com carroça e atravessa-no de barco. E os lbos chegaram na casa do velho, mas não acharam a moça e logo voltaram atrás do bode, chegaram na beira do rio e viram o bode e a moça do outro lado, e começaram a chamar - Barqueiro, nos atravesse.

Os homens puseram-nos no barco, chegaram até o meio do rio, mas o barco virou, e todos lobos morreram afogados. E a moça ficou SĀ e SALVA.

Tarp šių raidžių slepiasi 43 Lietuvos gyvūnai. Pabandyk juos surasti!

P E L Ē A T B Ē S G O A E T A R K L Y S E
 B L Ē K G O Z Y L Ē B A Š I K I E L Ē Š Ž
 T N U R S E T L N P E L Ē Ž U V Ē D R A Y
 S I P U E L R S M A Ē B R I E D I S L Y S
 N A U I A S P G U L B Ē Y E R Š L A U K U
 A S T Ž E N K E U R N E S M S U E N A S L
 B R A S Y N E G N V A R N A Y G U Š U O Y
 J A D K U R Š U E S T U M B R A S V K I N
 L I J Ē A S A T U K A L A K U M A U S A A
 Ū U L P V E L Ē I U M A O T G U K O V A S
 T Ē K A Z U I K I S T K Ē I N R A A P E L
 D T K R E G Ž D Ē O L Š A I U G L I T R I
 S Ū L E I A S D Ē O E T S R S A A U L Ē D
 A I V N S Y A L U R O I B R V O S L I A P
 G A R I R D U A N M A N T I S Ē P M E P E
 A D S U Š A I A N A S G A N D R A S V O L
 N T T Ē I T S V I I Š A K Ē S Š A R K A Ē
 A Y A K R T A O V J A L Y D E K A I J U D
 V O V E R Ē O A D A A A R Š E R N A S I A

UŽDAVINYS

DARBININKAS - NEW YORK

D.B.

Kur laisvė, ten ir džiaugsmas

Rašo lietuvių šeštadieninės mokyklos VI-jo a skyr. mokiniai

Laisvė yra geras dalykas. Mes esam tokie laimingi, kad mes tą laisvę turim. Galim būti linksmi ir nereikia daug rūpintis pragyvenimu. Lietuvoj žmonės negali būti tokie linksmi, nes tenai nėra laisvės. Mes turime būti labai dėkingi šiam kraštui. Vieną dieną aš gal nuvažiuosiu į Lietuvą. Aš ten pirmiausia norėčiau pamatyti Baltijos jūrą. Norėčiau rinkti gintarą prie jos ir maudytis jūroje. Bandyčiau gerai kalbėti lietuviškai. Aš ten norėčiau viską pamatyti.

Kristina Norkutė

TEVIŠKĖS
 ŽIBURIAI
 -
 TORONTO

Kai aš išleidau savo paukščiuką iš narvelio, jis taip gražiai pradėjo čiulbėti ir skraidyti. Kaip tas paukščiukas, ir aš norėčiau, kad Lietuva būtų laisva, kad galėčiau ten nuvažiuoti pasižiūrėti, į Vilnių ir į Kauną nuvykti. O kaip norėčiau ten būti — rinkti gintarėlius prie Baltijos jūros ir parvežti mamytei! Gal lietuviai kada bus laisvi ir galėsime nuvažiuoti.

Aleis Rašvinas

MŪSŲ LIETUVA
Mūsų lietuviams

NR. 35

SUDIEV,

mes
iš-
va-
žiuo-
jam
ir

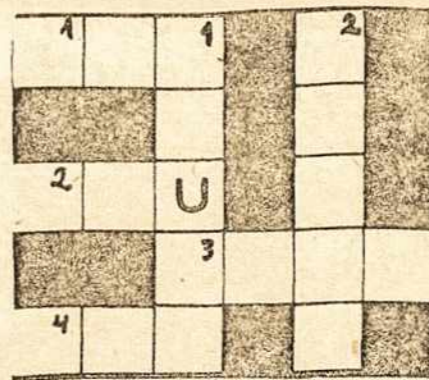

dainuojam...

ten mūsų laukia...
tėvo Saulaičio paskaita

K
R
Y
Ž
I
U
K
A
I

Rymant

Skersai:

1. ... gerutis, aug didutis !
2. ... lietuvių gimęs, lietuvių noriu ir būt.
3. Kiek Lietuvos vėliava turi spalvų ?
4. Šitoj vietoj.

Išilgai:

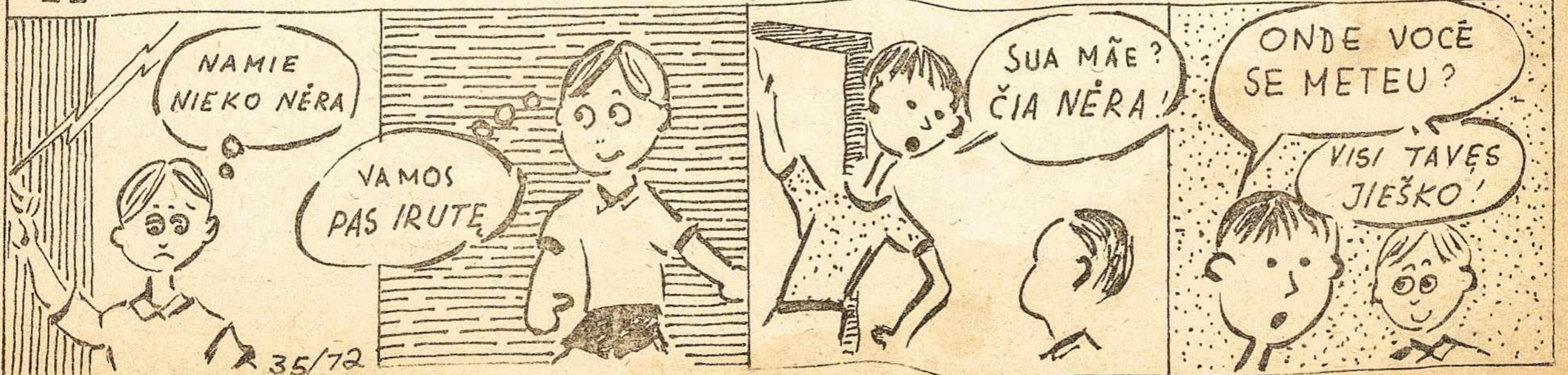
1. Jei ... tai dar gyvas.
2. Vidurinė mūsų vėliavos spalva.

- Atsakymas:
- Skersai: 1. Būk 2. Esu 3. Tris 4. Čia
- Išilgai: 1. Kruta 2. Žalia

PRUTĖ IR KESTUTIS

D. BASTYS

LITERATŪRA - DAILE - MOKSLAS

ŽMOGUS, KURIS SKAIČIAVO

Malha Tahar *Verte*
Rymantė Steponaitytė

Po keletos dienų, baigę užduotus darbus vizyro rūmuose, išėjom į "suk" (turgaus gatvę) ir bagda sodus pasivaikščioti.

Tą popietę mieste jautėsi intensyvus judėjimas. Mat rytą buvo atvykę du karavanai iš Damasko.

Į batsiuvių turgų, pavyzdžiui, negalima buvo neįeiti, pilna aikštė buvo priversta maišų, dėžių ir prekių. Nematyti damaskiečiai, su dideliais spalvotais turbanais, ir žvilgančiais ginklais už juosmens, vaikščiojo nieko nebedami, nerūpestingai spoksodami į pirklius. Jautėsi stiprus smilkalų kvapas, "kif" (arabų rūkalų) ir kitų kvapsningų žolių. Pupų pardavėjai ginčijosi ir vaidijosi, apsisventindami syrų kalbos keiksmažodžiais.

Jaunas mosulietis, sėdėdamas ant melancijų maišų, monotoniškai ir liūdnai dainavo, pritarėdamas gitara:

Ko vertas toks gyvenimas,
Jei viena diena šokia, kita tokia
Gyveni, kad gyveni,
Gyvybes siūlą kad turi ?

Pirkliai, savo parduotuvėse, garsiai šūkavo, perdetai ir fantastiškai girdami savo prekes,

apibudindami jas lakia arabiška vaizduote.

- Ši brangi medžiaga verta mūsų Tikinčiųjų Vado
- Draugai ! Pauostykit kokie malonūs kvapai, jie primins jums jūsų žmonos meilumą !

- Šeikai, tik pažvelk į šiuos sandalius ir naminių rūbą, kuriuos tik džinai (gerieji aitvarai) gali pristatyti angelams !

Beremiz staiga susidomėjo labai elegantišku ir ramiu, šviesiai mėlynu, turbanu, kurį vienas kuprotas syras rodinėjo už 4 denarus. Šio pirklio parduotuvė skyrėsi iš kitų, nes joje kiekviena prekė (turbanai, dėžutės, durtuvai, apyrankės, ir kt.) buvo parduodama po 4 denarus. Priešais parduotuvę kabojo išmargintas užrašas:

KETVERI KETURI.

Aš pastebėjęs, kad Beremiz jau ruošiasi pirkti mėlynąjį turbaną, pradėjau bartis:

- Beprotystė taip pinigus mėtyti. Jau taip mažai jų turim ir dar nė už nakvynę neapsimokėjom.

- Šis turbanas mane sudomino - atsakė Beremiz; - ar tu matei koks šios parduotuvės pavadinimas "Ketveri Keturi" ? Verti dėmesio tie visi sutapimai.

- Sutapimai ? Kokie sutapimai ?

- O, bagdieti - atsakė Beremiz - ar tu nepastebi kad tas pavadinimas primena vieną iš nuostabiausių skaičių: su ketveriom keturių skaitlinėm galima parašyti kokį tik nori skaičių !

***

Steponas Kolupaila
(tėsinys)

Buvo jau išėjes į pensiją, bet dar pilname pejęgume ir iš jo buvo laukiama dar didesnių įnašų į tarptautinį mokslą, bet žiauri liga pakirto jo gyvybę, nutrūko kuryba, liko tuščia vieta, kuriai tuo tarpulietuviuose pakaito nesusirado. Jo palikimas tautai yra didelis ir jis yra sudarytas ne vien jo gabumais, bet daugiau jo energija, nepaprastu darbštumu ir pasišventimu.

Dirbo ne vien tarnybiniams profesiniams darbus, bet ir tautinės kultūros bei visuomeninius. Pasirinkęs gamtos vandens mokslą, taikė jį tautos gerovei kelti. Buvo didelis propagandininkas Lietuvos elektifikacijos išnaudojant vandens energiją. Mėgsta gamtą, tartum susijęs su ja bei vandenimis, stengėsi skiepyti krašto meilę priaugančiam kartai. Ilgakoji keliauninkas, miklių rankų, baidarininkas ir išvalgus fotografas, nepraleisdavo idomėnių peisažų bei tipingų žmonių - perkeldavo juos į atvaizdus. Atsiradus spalvotam fotui buvo jo pionierium ir įamžino daugybę krašto vaizdų. Skatindavo ir organizuodavo ekskursi-

jas į gamtą su savo mokiniais bei jaunimu. Buvo dviejų studentų korporacijų skautų globėju ir vyriausias skautų tarybos narys. Priklausė bent 10 visuomenės organizacijų kaip pirmininkas, narys bei pareigunas, paskaitininkas ir garbės narys.

Tremtyje ir liko veiklus ir nepailstamas visuomenininkas, priklausas bent 5 organizacijoms. Kaip visuomeniškos plunksnos žmogus, bendradarbiavo visuomeniškais straipsniais daugelyje periodinės spaudos ir trijuose laikraščiuose kurių XX amžiaus bolševikmety buvo įkinkytas redaktorium. Tremtyje bendradarbiavo spaudoje - technikinėje bei mokslinėje penkiuose žurnaluose ir trijuose laikraščiuose. Be to Lietuvoje ir tremtyje buvo nuolatinis L. E. bendradarbis ir hidrologijos redaktorius.

Nesusipratimu tenka laikyti vieno kito rašytojo visuomenininko ir mokslininko, nesuprantamais tikslais, Milfordo gatvės elegijose, Drauge ir Naujienose paskelbtus priekaištus, kurie meta mirusiam Kolupailai šešėlių kailiakaičio, prisitaikėlio, bei sandarbininko rusiškų ir vokiškų okupantų,

VINCAS STONIS

KAUNO PILY

Miega valdovė. Šalta jos krūtinė
Ilsis be žado sustingus, apmirus.
Aidas tik nuskamba, plytai nubirus.
Vėl ją apniaukia tylu nuolatinė.

Veltui jai dega aušra rytmetinė.
Veltui ją budina vėjai įkyrus. —
Laikas išblaškė narsiuosius jos vyrus.
Garbę ir galią kaip žiedą nuskyne

Priglaudžiau kaktą į mūrą jos kietą
Tarki, pilie, kiek čia kraujo pralieta.
Kiek tavo pergalių skelbė trimittai.

Tarki, koks vardas tau karžygi broli.
Amžiai gigantais nuėjo į tolį.
Liko vieni tik apkerpėję mitai

Jo buvusių mokinių, araugų ir inžinierių ir Architektų Sąjunga, kuriuos jis buvo garbės nariu, visi priekaištai buvo atremti bei pasmerkti ir Kolupaila lieka dideliu tėvimininku, pašventusiu savo igimtus gabumus, igytą aukštą intelektą ir energiją tėvynės garbei ir už savo darbus yra nusipelnęs didelės tautos pagarbos.

Zenonas Bačelis
São Paulo, 1972. V. 27.

JUOZAS KRALIKAIŠKAS

MINDAUGO NUŽUDYMAS

(Tęsinys)

... Būtina gerai pritykoti ir tikrai nutaikyti.

... Bet kaipgi taip? Jis prieš dievus ir prakeiktas, ehe. Tačiau bene buvo kuris senolis toks galingas ir turtingas, kaip jis? Bene gyveno kada toks antras? Ir reikėjo gi jam išsilaikyti net per dvidešimt šešeris metus. Čia kažkokia kraupi mįslė.

... Pašalink reksą ir jo Replį. Tada bus tavo ne tik Žemaitija, bet ir Aukštaičiai. Nuversk juos! Nes gi niekas kitas nūnai nekelia tiek rūpesčio. Būtų tikrai baisu, jeigu jis atnaujintų sąjungą su kryžiuočiais! Gi Replio karunacija - už viską baisiau!

Rikis Treiniota sugrižta prie žirgo ir jį atriša. Įkelia pėdą kilpon ir šokteli balnan.

Joja į savo sunkiąją pilį kalne.

-9-

Darbai ir rūpesčiai Kernavėje. Priešišką rūgimas Utenoje.

Ir širyt Mindaugas pakalbina savo apsaugos žmogų: kas naujo, koks oras? Po to įeina pilies nakties sargybos vyresnysis: irgi - kas naujo? ar nieko ypatingo nepastebėta? Pilies akys visad budi, ji niekad nemiega: nė vidurnaktį, nė prieš aušrą - ir ypač prieš aušrą. Karalius kartais keliiasi ir eina pats patikrinti, ar tikrai pilis nemiega.

Po pusryčių Mindaugas priima vieną po kito dešimt Kernavės pilies rikūnų, kurie yra savo pramonės žinovai ir atsakingi vadovai. Kiekvienos savo pilies bei jos srities ūkiui tvarkyti Mindaugas yra nustatęs po dešimt rikūnų.

Su vyriausiuoju žirgininku Daugijotu šneka apie Kernavės priepilio žirgyną, kuriame laikoma keturi šimtai ir dvidešimt septyni žirgai.

Su žemdirbystės bei javų rikūnu Mantigirdu svarsto grūdų parūpinimą.

Su gyvulininkystės rikūnu Talminu šneka apie galvijus, avis, ožkas, žąsis, antis ir vištas: jų prieauglis, ganiava, pašarai ir priežiūra. Apie naminių gyvulių mėsos ir sumedžiotos žvėrienos sudymą.

Priėmęs medžioklės rikūną Eigina, Mindaugas šnekasi apie sakalus ir šunis: ypač apie mylimuosius sakalus ir šunis. Apie stumbrus, taurus briedžius ir lokius. Apie kiaunes, udras, bebrus ir lapės. Kadangi Mindaugas labai mėgsta medžioti, tai jam ir šneketis apie medžioklę yra malonu. Čia greičiau dviejų didelių mėgėjų pokalbis, negu tarybinis susitikimas.

Su vyriausiuoju bitininku Surgaila šneka apie dreivių skaičių, spiečius ir apsaugą nuo lokių vagiliavimo. Apie medų, midų ir apynius.

Žvejybos rikūnas Tylenis - tinklai, bučiai, venteriai, perkalai, valtys, žuvų džiovinimas... Jo žinioje kanapių ir linų auginimas bei apdirbimas; vijimas virvių, vadžių, pavadžių ir pančių.

Vyriausias degutis Normantas - atsakingas už girios pramonę: degutą, smalą, dervą, anglis ir pelenus.

Degutis Normantas yra kartu ir miške renkamųjų gėrybių rikūnas: tvarkytojas grybavimo ir baravyku džiovinimo, uogavimo, obuoliukų ir

Liaudies dainų, alegorijų temomis

Kaune, ramioje Dzūkų gatvėje, gyvena ir kuria grafikė Elena Jakutyte. Pilna kūrybinių jėgų ir idėjų sumanymų dailininkė neseniai atšventė savo gyvenimo šešiasdešimtmetį.

Potraukis menui Elena Jakutyte pokario metais atvedė į Kauno Taikomosios ir dekoratyvinės dailės institutą, kurį ji baigė 1950 m., įsigydama grafikos specialybę. Greta sėkmingo dvidešimties metų pedagoginio darbo Kauno vidurinėje dailės mokykloje, dailininkė likusį laiką skiria kūrybai. Be mėgstamiausios lakštinės grafikos, sukuria puikių ekslibrių ir išraiškingų įvairiamežiaginių užgavėnių kaukių. Dirba lino, išilginio medžio, oforto, monotipijos ir mišriomis technikomis.

Labai savitai ir giliai jausdama liaudies kūrybos dvasią ir grožį, įprasmindama tautosakos turinį, praplesdamą liaudies meno tradicines išraiškos priemones, dailininkė yra sukūrusi reikšmingų darbų liaudies dainų, alegorijų bei buities temomis.

J. BANAITIS

Elena Jakutyte. POETO SODAS.
1969 m. Mišri technika.

kriaušelių rinkimo. Jis atsakingas už riešutų, gilių ir spanguolių sanpilą, kašių ir pintinių užsakymą, taip pat už miškinų gėrybių užlaikymą žiemos metu.

Kalvių ir ginklininkų rikūnas Asmanas. Žemdirbystės įrankiai: Raitelio ir žirgo aprangos geležiniai reikmenys: Ginklai - ietigaliai, skydų apkaustymai, kalavijai, durkliai, kirviai... Kasdieniniai reikmenys - skiltuvai, peiliai, ylos, raktai, sagtys, žeberklai...

Vyriausias puodžius Zizma - puodų, ąsočių, katių ir puodelių lipdymas ir žiedimas iš molio, maišyto su smulkiu graužu: jų gražinimas vingiais, brūkšniais ir duobutėmis.

Vyriausias kailiadirbis bei odininkas Gediminas.

Po to Mindaugas išklausinėja žygūnus, jeigu iš vienur ar kitur jau pargrįžę. Priima, jei Kernavėn yra atjojęs kuris jo vietininkas ar pilininkas. Dar po to - jei tokie atvykę - priima pasiuntinius iš svetimų šalių. Kai diena laisvesnė, jis apsilanko žirgyne, kalvėse, svirnuose, ar su palyda išjoja ką nors patikrinti ar apžiūrėti.

Po pietų jis priima raštinės vedėją, domininkoną vienuolį.

(Bus Daugiau)

LIETUVIŲ ŠVENTKELIONĖ Į APARECIDA

Aparecida - garsiausia Marijos šventovė Brazilijoje. Ten didžioji parapija laikoma Nekaltai Pradėtosios Statula, Guaratinguetos žvejų sužvejojta Paraibos upė 1717 metais ir vėliau pagarsėjusi stebuklais. Naują šventovę, kai bus užbaigta, bus viena didžiausių pasaulyje (bažnyčių). (galės talpinti 12.000 maldininkų).

Brazilijai šiemet švenčiant 150 metų nepriklausomybės, Aparecidos arkivyskupas, kard. Vasconcelos Mota, su Popiežiaus patarimu, paskelbė "Marijos metus". Tad maldininkų suplaukia tūkstančiai iš visos Brazilijos. Praėjusį sekmadienį čia suskaičiuota 3.400 autobusų ir mažesnių automašinių.

Gegužės 28 d. nuvyko ir Sanpaulo lietuvių būrys. Šventkelionę sudarė Zelinos Šv. Juozapo Vyrų Brolija. Prisirinko maldininku 4 autobusai - iš Zelinos, Mookos, Casa Verdės ir kitur.

Aparecida nepertoli - 176 km., tai važiuojant nėra ko pavargti, o tūluma pakankamai laiko apmąstyti, pasimelsti. Kelionė į ten kaip tik buvo skirta maldai ir giesmėm. (o grįžtant buvo laiko išsidainuoti!)

Aparecidoj paskutinis gegužio sekmadienis buvo skirtas Marijos Moterų - jaunų moterų - "brolijai". Į suvažiavo keli tūkstančiai, ir net iš labai toli. Tad suprantamas ir jų entuziazmas šventovėj ir pačiam miestui: giesmės, maldos, eisenos, kilometrinių dvigubų eilė norinčių priėti prie Marijos statulos.

Lietuviams buvo skirtos Mišios 11 valandą. Bet prisirinko kokie 2.500-3.000 ir kitų maldininkų. Tad buvo gera proga pakviesti ir juos pasimelsti už persekiojamą Lietuvą. Kun. Pr. Gavėnas, vadovavęs pamaldoms, kaip tik ir pastebėjo, kad lietuviai, negalėdami aplankyti Marijos Aušros Vartuose, Šiluvoj, Pažaisly ar kokioj kitoj iš Jos 89 šventovių Lietuvoj, atvyko čia ypatingu būdu pasimelsti už savo Tėvynę, kur visiškai suvaržyta tikėjimo laisvė. Ir priminė paskutinius įvykius, kuriuos brazilų spauda bei TV prieš kelias dienas gan plačiai išgarsino. Tad paskui tikinčiųjų maldoj lietuviai ir meldėsi "už varžomus Lietuvos vyskopus", "už kunigus, kurie baudžiami ir kalinami net už tai, kad pamoko vaikus tikėjimo tiesų", "už leidimą laisvai vystyti pašaukimams", už Lietuvos jaunimą, už kovojančius ir mirstančius už Tėvynės ir Bažnyčios laisvę...

Mūsų vyrai su vėliavom supo aktorius. Po Mišiu, sugiedojus "Marija, Marija" ir paprašius šventovės rektorių palaiminti naują, vyrų brolijos šiai progai įsitaisytą Lietuvos Trispalvę, dvasiškis pasinaudojo proga pakartotinai iškelti katalikiškos Lietuvos didvyriškumą ir išganingą josios kančią. Gi kai, laimindamas, karštai pridurė: "Linkim, kad greit Lietuvos Trispalvė laisvai plevėsuotų laisvų tautų vėliavų tarpe", nevienam mūsų šiekių nesulaikoma ašara nuriedėjo net ant Aparecidos šventovės grindų, tiesiai po Marijos akim.

Po piet, pasistiprinę, kopėm į "Kryžiaus kalną". Tai augštokas, koku 250 m. kalnas, apsodintas augštais, kvapiais eukaliptais, o kelias į jo viršūnę atžymėtas Kristaus kančios stotimis. Ilgas, vingiuotas, vietomis visai status kelias, o čia pietinė saulutė, jokiam debeseliui nepridengiant, kad kaitina, kad šildo! Bet kopiam, apmąstydami Kristaus kančią, meldamiesi ir giedodami, nors prakaitas varva nuo kaktos ir kartas nuo karto kai kam balsas nutrūksta. "Anie kenčia daugiau už mus", guodžiasi viena moterėlė, šiek tiek kvapą atgavusi. Mat, iš pat pradžios nusistatyta intencija - jungtis su kryžiaus kelią einančia Lietuva, ir prašyti jai laisvės, prisikėlimo.

Pasiekus kalno viršūnę, kur didelė palaidoto Kristaus statula ir visą apylinkę dominuojantis misijinis kryžius, kaip malonu atsipūsti, pakvėpuoti kvapiu eukaliptų oru ir pasigėrėti plačiai regimais vaizdais. Štai, kalno papėdėj Aparecidos miestas su sena bažnyčia; ant kitos, mažesnės, kalvos naujoji šventovė, kurią su miestu jungia ilgas gelžbetoninis "lieptas"; kiek atokiau saulėj spindinti Paraibos upė, o tolimoj - kalnų virtinės...

Prieš leidžiantis nuo kalno buvo sutarta pasiųsti didvyriškai kenčiančiai Lietuvai bendrą solidarumo išraišką per Vatikano radiją.

Gili padėka Šv. Juozapo Vyrų Brolijos pirmininkui M. Tamoliūniui bei visai brolijai už didelę dovaną - šią šventkelionę į Aparecidą.

Maldininkas

LIETUVIAI PASAULYJE MELDŽIASI UZ TĖVYNĖS LAISVĘ

Lietuvoj yra suvaržyta sąžinės laisvė, ir viskas, ar beveik viskas, kas religinio, sunaikinta. Tačiau lietuviai tiki savo Tėvynės prisikė-

limu ir nors laisvam pasauly or nizuotai meldžiasi šia intencija.

Paskutiniu metu sudaryta maldos kalendorius, į kuri įjungtos tos lietuvių parapijos (vien tik JAV-bese ju yra 120), organizacijos (ateitininkai, vyčiai, moterų draugijos, skautai ir kt), seselės, vienuolynai, ligoninės, mokyklos, įvairios lietuvių misijos. Taip pavyzdžiui, Mendozo lietuviai misisionieriai, lietuvių katalikų misija Bogotoj, Paryžių Caracase, Sydnejuj, Švedijoje, Vokietijoje, Naujojoje Zelandijoje, Buenos Aires... turi savo maldos dieną. Panašią dieną turi ir kitos institucijos, kaip šv. Kazimiero kolegija Romoj, lietuvių radijas Madrیده, Vatikano radijo lietuvių sekcija, laikraščių redakcijos, įvairios jaunimo organizacijos, liet. mokyklos. Tokiu būdu kasdien tai vienoj, tai kitoj pasaulio šaly oficialiai meldžiamasi visų lietuvių vardu už religijos laisvę Lietuvoj.

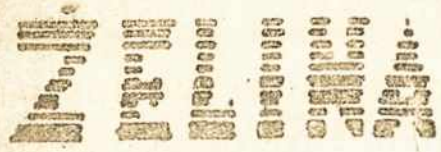
Brazilijai yra skirtos šios maldos dienos: 21 XII - šv. Kazimiero asmeninei parapijai; 22 XII - Rio de Janeiro lietuvių vikariatui; 23 XII - šv. Juozapo parapijai S. Paule.

===== ATVERKIME ŠIRDIS ...iš 3 p.

negali tuojau pat duot savo įnašo, tas gali pasižadėt įmokėti per metus dalimis, kiek jis ar ji bus numačiusi. Iki šiol visiems lietuviškiems reikalams aukojo visa pati saujelė lietuvių, daugumai nė centavu neprisidedant. Aukotojų skaičius pamažėle mažėja, kai regiš, jog kiti vengia prisidėti. Tiesa ir tai, kad iki šiol nebuvo ir kreiptasi į visus lietuvius, nes niekas jų tuo tikslu nelankė. Dabar pajudėkime visi, nes Bendruomenės įgaliotiniai stengsis susitikti visus tautiečius, Judresnieji stenkimės pajudinti nejudriuosius, o visi pajudinti ir savo kišenius. Pajudėję, gi, vien tik S. Paulo lietuviai galėtume sudėti nemažą sumą pinigų mūsų reikalams, net nepajusdami sau nuostolio.

Palyginimui nurodau tik vieną pavyzdį. Detrito mieste, Amerikoje, yra maždaug tiek pat lietuvių, kiek ir S. Paule, Per 16 vasario minėjimą susirinkę 700 lietuvių sudėjo 3.500 dolerių tėvynės laisvės kovai remti. Spėjama, kad visiems lietuviškiems reikalams remti jie sudėjo apie 20 tūkstančių. Mūsų jautri širdis irgi ras savo dosnią auką.

Zenonas Bačelis.

**DĖKOJAME P. M. VINKŠNAI-
EENEI** už mums dovanotą naują
lietuvišką vėliavą, o pp. P. Šimoniui
ir V. Baniui už padirbimą joms kotų
Šv. Juozapo Vyrų Brolija

**KAD MŪSŲ LIETUVA GALĖTŲ
PĖSIVERSTI, DĖTI DAUGIAU PA-
VEIKSLŲ IR BŪTI GRAŽESNĖ
BEI ĮDOMESNĖ, JAI REIKIA DAR
100 NAUJŲ PRENUMERATORIŲ.
PRAŠAKYKIT SAVO GIMINĖMS!**

JAUNIME, BŪK SOLIDARUS!

Visas S. Paulo lietuviškasis jau-
nimas kviečiamas dalyvauti susi-
kupimo ir atgailos vakare, Zelinos
Jaunimo namuose, birželio 17 d. 19
val. Ispaniją. Bus smulkesnė informaciją
apie Romaną Talantą, paskui me-
dijacija, diskusija, ir konkretūs nu-
spėjimai, kaip padėt mūsų kenčian-
tiems broliams Lietuvoje.

Zelinos Jaunimas

MAŽŲJŲ VAIKŲ IŠVYKA (iki 10
metų) į zoologijos sodą bus sekma-
dienį, birželio 11 dieną. Išvyksime
19 val. iš Zelinos parapijos. Visi pa-
varginti valgius ir gėrimus. Kas gali
savu automobiliais pavėžinti dau-
giau vaikų, malonėkit ko greičiau
pranešti Zelinos klebonijai. Tel.
35.975.

MITA IŠVYKA JAU BUVO birželio
12 dienomis. Zelinos ir kitas jau-
nimas nuvyko į Serra do Mar miš-
kus. Dalyvavo apie 40. Statyta pala-
pinės, ekskursuota į apylinkes, vir-
šaus, kepta valgiai, bendri žaidimai.
Pagalviau, diskutuota apie draugys-
tę. Sekė išpažintys ir šv. Mišios.

Vakarop didesnė dalis jaunimo
prieėjo namo, bet dalis drąsesniųjų
nuėjo nakvoti gamtoje. Drasuolių bu-
vo 17, tarp jų ir vienas devynmetis.
Kitą dieną buvo ekskursija per vos
pereinamus miškus, pasilsėta gam-
toje ir grįžome patenkinti namo.
Kun. H. Sulcas

DIDELĖ IŠVYKA

Trečiojoje ir paskutinėje Jauni-
mo Kongresui pasirengimo išvyko-
je praeitą sekmadienį dalyvavo 50-
60 asmenų, t.y. beveik visi vyksian-
tieji į Kongresą ir tautinių šokių
šventę. Išvykai buvo parinktas ka-
rinės policijos klubas prie São Ro-
que.

EKSKURSANTŲ SUSIRINKIMAS

Šeštadienį, birželio 10 d. 19.30
val. Zelinos Jaunimo namuose šau-

kiamas visų vyksiančiųjų į JAV, į
Jaunimo kongresą ir taut. šokių
šventę susirinkimas. Ateiti drauge
su tėvais, ir kitais besidominčiais
ta kelione. J. Kongreso komiteto pir-
mininkas p. Arūnas Steponaitis per-
duos naujausias informacijas ir at-
sakys į klausimus.

PRIMENAME, jog tai bus paskuti-
nė proga atnešti giminių ir draugų
Amerikoje bei Kanadoje adresus,
pas kurius jaunimas ir kiti apsistos.

Kviečiame dalyvauti visus, ne tik
Kongreso atstovus bei šokėjus.

**BUVO GRAŽI DIEVO KŪNO ŠVEN-
TĖ.**

Šiemet S. Paulo arkivyskupijos ti-
kintieji susirinko iškilmingai švęsti
Dievo Kūno ir Kraujo šventę į Pen-
ha. S. Paulo arkivyskupas Paulo E.
Arns su pora šimtų kunigu koncele-
bravo šv. Mišias, o giedojo visa baž-
nyčia ir lauke esantieji dalyviai, nau-
jas braziliskas giesmes, pritariant
gitarai ir vargonėliams.

Dauguma dalyvių priėmė šv. Ko-
muniją, padėkoti Dievo Sūnui už įstei-
gimą Švč. Sakramento, o paskui ly-
dėjo Švenčiausią į senąją N. S. de
Penha bažnyčią, giedodami giesmes.
Mišių koncelebracijoje dalyvavo Šv.
Juozapo par. klebonas kun. Gaidys
ir Šv. Kazimiero par. klebono par-
eigas einas T. P. Daugintis, S. J.

PENKTASIS PAL KONGRESAS
(Atkelta iš pirmo puslapio)

- vaišių ir parengimų komisijas
prijungti prie finansų komisijos,
kaip šios sekcijos.

- geriau apipavidalinti meno ko-
misiją: a. chorus ir šokėjus pati-
kėti programos komisijai; b. suda-
ryti atskirą parodos komisiją.

- tautiniai-religinę komisiją pa-
vesti kunigu vienybės atsakomybei.
- nakvynių ir ekskursijų komisi-
jas sujungti į vieną.

Kitame posėdyje bus galutinai
sudarytos visos komisijos.

Spaudos komisijos koordinatorius

RIO

Telefonu iš Rio pranešta, kad te-
nai praėjusį sekmadienį radijo sto-
tis GLOBO transliavo šv. Mišias
už pavergtą Lietuvą. Visose Rio
bažnyčiose buvo pravestos pamal-
dos už Lietuvą bei priminta jos
skaudi buklė sovietų režime.

MELSON KAI

S. Paulo lietuviai padėjo daug
vargų, iki pašistatė SAVAJĄ baž-
nyčią. Ją pašistatę, nek rūpinosi ir
vis tebesirūpina turėt savų kunigų
ir juos išlaikyti. Kaip keista, kad
geras tų pačių lietuvių skaičius ei-
na šventadieniais į portugališkas
pamaldas! Kas tai per nuoseklu-
mas? Būtų dar suprantama, jei nu-
eity tik vieną kitą kartą, jei eity tik
jaunimas. Bet kad išimtis taptų
taisykle ir senimui ir patiems vila-
zeliniečiams, tai jau lyg ir negra-
žu! Bene portugališkos pamaldos
pranašesnės už lietuviškas? Bene
lietuviškosios yra jau taip labai nu-
sususios? Šioj srity skaičiai irgi
daug reiškia: jei maža žmonių, tuš-
tiems suolams kągi daug besisteng-
si?

Eikite, brangūs lietuviai, šventa-
dieniais į Zelinos 11 valandos Mi-
šias ir Šv. Kazimiero parapijoje į
17 valandos. Tada atgys lietuviš-
kos tradicijos, lietuviški balsai su
skambės. Vieną kartą pagiedos cho-
ras, kitą kartą jaunimas, trečia -
visi tikintieji, katrie tik dar pajė-
gia prasižioti. Komentaristai pa-
skaitys lietuviškai ir paaiškins; or-
ganizacijos pajvairins šventes savo
tradicijom ir taip mūsų pamaldos
bus, be abejo, gražesnės ir įvaires-
nės už kitų tautybių. Pasiryžimų
tam jau yra ir nėra nei ambicija,
nei išdidumas, o tik troškimas tar-
nauti Dievui visom turijnom jė-
gom. Iš to susidarytu dvasinė nau-
da bei kiltų pasitenkinimas mums
patiems ir Dievui išeis ant gar-
bės.

Kun. S. Šileika

Redakcijos prierašas: Visa šir-
dimi pritariame kun. S. Šileikos
nuosirdžiam žodžiui. Ir pridėdam
nuo savęs dar tai! Kai atvykę S.
Paulin lietuviai buvo vargingi, ne-
turtingi, kai bažnyčion reikėjo toli
net purvynėlių klampoti, tada rinko-
si gausiai. Tada ir į chorus ėjo,
ir į parengimus. O kai prarūto,
kai autobusai lengvai nuveža į vi-
sas puses, tai nebeįstengiama iš
namų išsijudinti, tai "išgudrėjom"
ir galim jau viską portugališkai at-
likti. Keista, keista. Liūdna, liūd-
na! Ką mums sakytų mūsų tėvai ir
senoliai, kurie už lietuvišką mal-
daknygę Sibirą ėjo, kurie už lietu-
višką giesmę su lenkais net bažny-
čiose kovesi! O mūsų dienų bro-
liai sesės, išstremti į tolimus Rusi-
jos užkampius, iki ašarų jaudinasi,
kai nors per metus ar dvejus kar-
tą aplanko lietuvis kunigas.